
Λαογραφία: Σύγχρονος Λαϊκός Πολιτισμός

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Λαογραφία: Σύγχρονος Λαϊκός Πολιτισμός»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Λαογραφία: Σύγχρονος Λαϊκός Πολιτισμός»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του πρωτότυπου και ενδιαφέροντος αυτού Προγράμματος, που έχει τίτλο **«Λαογραφία: Σύγχρονος Λαϊκός Πολιτισμός»**, είναι να δείξει, με πειστικό τρόπο, ότι η Λαογραφία δεν είναι μία στατική επιστήμη, αλλά συνεχώς εξελισσόμενη, που παρακολουθεί, εξετάζει και ερμηνεύει κάθε φορά νέες όψεις της κοινωνικής ζωής και λαϊκής δημιουργίας.

Όπως είναι αυτονόητο, η θεματολογία του Προγράμματος είναι δειγματοληπτική, για να μπορεί ο εκπαιδευόμενος να κατανοήσει καλύτερα τα νέα λαογραφικά φαινόμενα.

Έτσι μετά από μια γενική, αλλά συνοπτική εισαγωγή στην επιστήμη του Λαϊκού πολιτισμού, θα γίνει λόγος για το νέο γνωστικό αντικείμενο, τη σχετική ορολογία αλλά και τη θεματολογία του.

Το Πρόγραμμα θα δείξει, μεταξύ άλλων, και θα υποστηρίξει για πρώτη φορά συστηματικά, τη γραπτή παράδοση της Λαϊκής Λογοτεχνίας παράλληλα με την προφορική, στην Ελληνική βιβλιογραφία. Άλλωστε στις λαογραφικές μελέτες επικρατούσε μέχρι πρόσφατα η αντίληψη ότι η παράδοση της Λαϊκής Λογοτεχνίας είναι μόνο προφορική και πιο γενικά ότι η παράδοση του Λαϊκού Πολιτισμού έχει αποκλειστικά προφορικό-μνημονικό χαρακτήρα. Έλληνες και ξένοι ειδικοί επιστήμονες υπογράμμιζαν την προφορική διάσταση της λαϊκής παράδοσης, επειδή στηρίζονταν προπάντων στο γεγονός, ότι οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών στο παρελθόν ήταν σχεδόν αναλφάβητοι. Οι αντιλήψεις αυτές έχουν πλέον κλονιστεί και δεν υιοθετούνται από τα νεώτερα

πορίσματα της επιστήμης. Ο προφορικός χαρακτήρας της λαϊκής παράδοσης κυριάρχησε σε μια ορισμένη φάση της ιστορίας του πολιτισμού. Όταν όμως ο αναλφαβητισμός άρχισε σταδιακά να ξεπερνιέται, οι λαϊκές μάζες δεν δίστασαν καθόλου να αναγνωρίσουν ότι η σημασία της γραφής είναι κυρίαρχη στη δημιουργία ενός νέου μέσου επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων. Και βέβαια, αφού απέκτησαν τις πρώτες γνώσεις χρησιμοποίησαν το νέο αυτό μέσο. Το Πρόγραμμα αυτό θα παρουσιάσει ορισμένα τέτοια δείγματα λαϊκής παράδοσης και λογοτεχνίας.

Σκοπός επίσης του Προγράμματος είναι να αναδείξει τη σχέση του παραδοσιακού Τύπου (εφημερίδες, περιοδικά κλπ.) με τον σύγχρονο λαϊκό πολιτισμό. Έτσι θα γίνει λόγος για τη χρήση των παροιμιών στον δημοσιογραφικό λόγο και τον λόγο των πολιτικών και ό,τι άλλο σχετικό έχει διαπιστωθεί από την έρευνα στον Τύπο.

Το Πρόγραμμα στοχεύει επίσης να παρουσιάσει δειγματοληπτικά και νέα εθμικά φαινόμενα που παρεισέφρησαν στο εορτολόγιο (π.χ. Άγιος Βαλεντίνος).

Οι στόχοι του Προγράμματος θα τεκμηριωθούν με πλούσια σχετική βιβλιογραφία.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή υπλοαd, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη

δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση

συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **2 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα - Επιστήμη του Λαϊκού Πολιτισμού και Ελληνική Λαογραφία

Διδακτική Ενότητα 1: Συνοπτική Εισαγωγή στην Επιστήμη του Λαϊκού Πολιτισμού

Διδακτική Ενότητα 2: Νεωτερική Ελληνική Λαογραφία. Ορολογία και Θεματική

Διδακτική Ενότητα 3: Γραπτός και Προφορικός Λόγος στην Λαϊκή Λογοτεχνία και Παράδοση

Διδακτική Ενότητα 4: Ελληνική Λαογραφία και Έντυπες Πηγές

Μάθημα - Έντυπες Μορφές του Λαϊκού Πολιτισμού

Διδακτική Ενότητα 1: Δημοσιογραφικός Λόγος και Παροιμία

Διδακτική Ενότητα 2: Επιστολές σε Εφημερίδες

Διδακτική Ενότητα 3: Έντυπη Λαϊκή Ποίηση σε Νησιά του Αρχιπελάγους

**Διδακτική Ενότητα 4: Η Δυτική Γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου στην Ελλάδα/
Βιβλιαράκια του έρωτα και της αγάπης**

Διδακτική Ενότητα 5: Ελληνικές Ευχετήριες Κάρτες

Διδακτική Ενότητα 6: Σύγχρονα Λαϊκά Βιβλία. Ειδική αναφορά στον Καζαμία

**Διδακτική Ενότητα 7: Παροιμιακός και Γνωμικός Λόγος Ελλήνων Πολιτικών.
Δείγματα από τον Αθηναϊκό Τύπο**

Διδακτική Ενότητα 8: Αντι-παροιμίες (anti-proverbs) σε Αθηναϊκές Εφημερίδες

**Διδακτική Ενότητα 9: Απεικονίσεις Λαϊκών Επαγγελμάτων σε Παλαιά Επιστολικά
Δελτάρια (καρτ ποστάλ) και Φωτογραφήματα**

Διδακτική Ενότητα 10: Το Ελληνικό και Διεθνές Παραμύθι και η Επικαιρότητα